

Insallah...

Όταν -πρώτα ο Αιθίοπς- το Πακιστάν γλιτώσει από τις πολιτικές αναταραχές, τον ισλαμικό φανατισμό και τις τρομοκρατικές ενέργειες, θα καταξιωθεί ως ο απόλυτος προορισμός περιπέτειας στην κεντρική Ασία.

AKHIS TEMPERIDHS A.T., BOYLA NETOY

Είναι 05:45 τα ξημερώματα, με τη θερμοκρασία στους 37° C. Ξυπνάμε μούσκεμα στον ιδρώτα και γύρω από τη σκηνή διακρίνουμε μόνο σίδερα φυλακής. Μας έχουν συλλάβει; Όχι. Απλώς έχουμε βρει κατάλυμα μέσα στο αστυνομικό τμήμα του Τζακομπάμπαντ, μίας πόλης στην επαρχία Σιντ του Πακιστάν.

Από το ιρανικό τμήμα του Μπαλοτιστάν είχε ξεκινήσει το... φλερτ μας με την αστυνομία. Η περιοχή αυτή εκατέρωθεν των συνόρων Ιράν-Πακιστάν είναι το μεγαλύτερο κέντρο διακίνησης οπίου στην κεντρική Ασία. Μεμονωμένες περιπτώσεις απαγωγών κάποιων τουριστών (που, βέβαια, έχουν προβληθεί υπέρ του δέον από τα Δυτικά μίντια) και σποραδικές ένοπλες διαμάχες ανάμεσα στις νομαδικές φυλές της περιοχής έχουν αναγάγει το Μπαλοτιστάν σε φόβο και τρόμο των ταξιδιωτών. Μπαίνοντας στο Πακιστάν, βρίσκεσαι στον Τρίτο Κόσμο. Για 650 χλμ. συναντάς μόνο υπερφορτωμένα φορτηγά Bedford -διακοσμημένα σαν κινητά παλάτια- και σκονισμένα χωριά γεμάτα κάρα. Μόνο άντρες κυκλοφορούν έξω, όλοι τους ενδεδυμένοι με «σαλβάρ-καμίζ», το εθνικό ένδυμα της χώρας. Η Κουέτα, η πρωτεύουσα του Μπαλοτιστάν, δίπλα ακριβώς στα σύνορα με το Αφγανιστάν, μοιάζει με πολιορκημένη πόλη. Μετά τις αιματηρές εξεγέρσεις του περασμένου Δεκεμβρίου, που ακολούθησαν τη δολοφονία της πρώην πρωθυπουργού, Μπεναζίρ Μπούτο, οδοφράγματα έχουν στηθεί παντού. Περπατάς και σκοντάφτεις σε κάνες κινέζικων αυτόματων όπλων...

Από το διαβόητο πέρασμα του Μπολάν, που συνδέει το Κανταχάρ του Αφγανιστάν με το Καρασί, ταξιδεύεις πάντα με ένοπλη συνοδεία μέχρι το Μουλτάν. Καθυστέρεις εκνευριστικά περιμένοντας το ένα περιπολικό να σε παραδώσει στο επόμενο, αλλά από ένα σημείο και μετά αισθάνεσαι VIP. Φαντάζεστε βραδινή βόλτα στην πόλη με συνοδεία τριών ενόπλων αστυνομικών;

Karakoram highway!

Το Ισλαμαμπάντ είναι κάτι σαν την Μπραζίλια, με τεράστιες λεωφόρους να ενώνουν τους διάφορους τομείς της, αμέτρητα πάρκα και ένα φουτουριστικής έμπνευσης τζαμί. Προσωπικό όνειρο του εθνάρχη του Πακιστάν, Μοχάμεντ αλί Τζινά, σχεδιάστηκε από έναν Έλληνα πολεοδόμο, τον Κωνσταντίνο Δοξιάδη, και χτίστηκε από το '61 και μετά δίπλα στο Ραουαλπίντι. Από εκεί ξεκίνησε, ουσιαστικά, η μεγάλη μας περιπέτεια στον περιβόητο «αυτοκινητόδρομο» Καρακόρομ. Γιατί περιβόητο; Διότι πρόκειται για ένα δρόμο μήκους 1.200 χλμ. που περνά ανάμεσα από τις οροσειρές των Ιμαλαΐων, του Καρακόρομ και του Παμίρ, φτάνοντας μέχρι το Κασγκάρ της Κίνας. Στα προχριστιανικά χρόνια από αυτήν την περιοχή είχε μεταδοθεί ο βουδισμός από την Ινδία στην Κίνα. Το 13ο αιώνα μ.Χ. από εκεί είχε περάσει ο στρατός του Τζένγκις Χαν, για να καταλάβει την ινδική χερσόνησο και, βέβαια, από εκεί περνούσαν τα καραβάνια του Μάρκο Πόλο προς την Κίνα. Ο Καρακόρομ χαράχτηκε, επί της ουσίας, πάνω στο δρόμο του μεταξιού.

Ως ταξιδιώτης, στα βόρεια του Πακιστάν νομίζεις ότι αλλάζεις χώρα. Από το Αμποταμπάντ μέχρι το Γκίλγκιτ το τοπίο μεταβάλλεται συνεχώς. Στα πρώτα 300 χλμ. η κίνηση είναι απελπιστική. Συχνά ο δρόμος κατεβαίνει στις όχθες του Ινδού και από πάνω υψώνονται κατακόρυφοι βράχοι, συνθέτοντας ένα σκηνικό που κόβει την ανάσα. Ο δρόμος διασχίζει το Ιντούς Κοχιστάν, μία άγρια, αντροκρατούμενη «χώρα», περιοχές της οποίας έχουν τους δικούς τους αρχηγούς και νόμους. Μετά την κωμόπολη Τσίλας, αν σηκώσεις το βλέμμα σου, διακρίνεις το Νάνγκα Παρμπάτ, που φτάνει στα 8.125 μ. Αυτό είναι το δυτικό άκρο των Ιμαλαΐων. Για να το απολαύσουμε από κοντά, ανεβάσαμε το Discovery στον πιο επικίνδυνο χωματόδρομο της κεντρικής Ασίας, στον οποίο κανονικά επιτρέπονται μόνο τοπικά τζιπ.

Στο βωμό της ασφάλτου

Ο στενός δρόμος που συνδέει την Κίνα με το Πακιστάν θεωρείται το πιο φιλόδοξο έργο υποδομής από τις πυραμίδες και μετά. Άρχισε να φτιάχνεται τη δεκαετία του '60, χάρη στη συνεργασία Πακιστάν και Κίνας, και παραδόθηκε στην κυκλοφορία το 1982, συνδέοντας πολιτισμούς που ήταν εντελώς αποκομμένοι πιο πριν. Για το Καράκορουμ εργάστηκαν χιλιάδες εργάτες σε απάνθρωπες συνθήκες. Πάνω από 500 Πακιστανοί και μερικές χιλιάδες Κινέζοι έχασαν τη ζωή τους κατά την κατασκευή του έργου, του οποίου η συντήρηση είναι επίπονη, εξαιτίας των συχνών κατολισθήσεων.

Έπειτα από τρεις ώρες με κομμένη την ανάσα -μιας και συχνά ισορροπείς στην κόψη του γκρεμού- φτάσαμε σε ένα χωριό σαν αετοφωλιά στα 2.666 μ. Δύο ώρες περπάτημα από εκεί είναι το Fairy Meadow, ένα ξέφωτο στα 3.300 μ. από το οποίο νομίζεις ότι μπορείς να αγγίξεις το Νάνγκα Παρμάτ, το «βουνό δολοφόνο». Όμως, δεν μπορείς. Πάνω από 30 άνθρωποι έχουν σκοτωθεί, για να φτάσουν στην κορυφή αυτήν και πολύ λιγότεροι τα κατάφεραν από το 1953 μέχρι σήμερα.

Το Γκίλγκιτ είναι το εμπορικό σταυροδρόμι του Καράκορουμ, μια ολζόωντανη πόλη σήμερα στην οποία οι ταξιδιώτες παίρνουν συνήθως μια ανάσα, πριν το ριξουν στο trekking. Από το Γκίλγκιτ, ο Καράκορουμ ακολουθεί ανατολική πορεία προς τα σύνορα της Κίνας. Όταν μπαίνεις στην κοιλάδα Χούντζα, κάτι αισθάνεσαι να αλλάζει. Τα πρόσωπα είναι πιο φιλικά. Στη νότια όχθη του ποταμού Ζουν οι Ναγκρί, στη βόρεια οι Χούντζα. Κάποτε δύο ανεξάρτητα βασίλεια που πολέμησαν μεταξύ τους και σήμερα μοιράζονται αρμονικά τις πηγές μιας άγονης κοιλάδας, την οποία καταφέρνουν να καλλιεργούν, χάρη σε εξελεγχμένα αρδευτικά κανάλια που ανέπτυξαν μέσα στους αιώνες. Οι άνθρωποι εκεί -λιγότεροι από 100.000 σε πληθυσμό- δεν αυτοπροσδιορίζονται ως Πακιστανοί. Πριν φτιαχτεί ο Καράκορουμ, μόνο με γαϊδούρια μπορούσες να φτάσεις στα μέρη τους. Η κοιλάδα Χούντζα ανέκαθεν θεωρούνταν επίγειος παράδεισος, και οι κάτοικοί της ληγόταν ότι είχαν βρει το μυστικό της μακροζωίας. Καθότι Ισλαμλίτες, εκφράζουν το πλέον ήπιό πρόσωπο του Ισλάμ. Δεν έχουν τζαμιά, ούτε και προσεύχονται δημοσίως. Θρησκευτικός ηγέτης τους είναι ο Καρίμ Αγά Χαν, ο ιρανικής καταγωγής πρίγκιπας, γνωστός για τις φιλανθρωπικές δραστηριότητές του. Η περιουσία του γεμάτη με πινακίδες του ιδρύματός του. Σχολεία, μουσεία, αρδευτικά έργα, τα πάντα οφείλονται στον 72χρονο κρόισο, που λέγεται ότι κατάγεται από την οικογένεια του Μωάμεθ. Αυτός κατήργησε τη μαντίλα και τους έμαθε να μορφώνονται. Το αποτέλεσμα; 99% των Χούντζα είναι σήμερα εγγράμματοι.

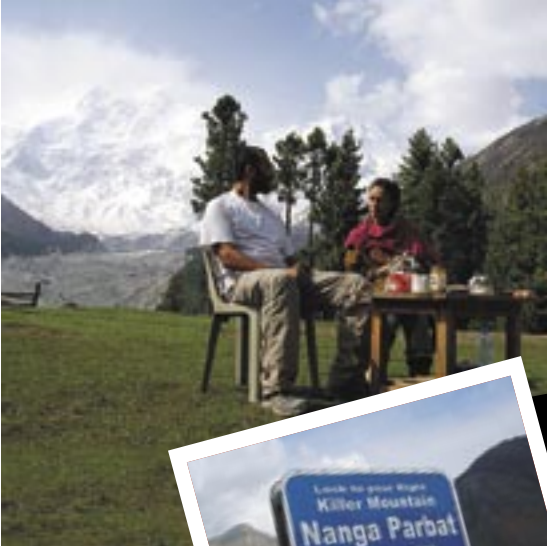
Ακολουθώντας το δρόμο για το Σοστ, περάσαμε από τοπία ασύλληπτης ομορφιάς. Παγετώνες που φτάνουν μέχρι το δρόμο, κορυφές που μοιάζουν με λεπίδες και ένας έρημος δρόμος από κάτω, που κλείνει συχνά πυκνά από κατολισθήσεις και πλημμύρες. Το ζήτησε κι αυτό στο χωριό Γκουλίμτ, όπου περιμέναμε μία μέρα να διανοίξουν τον κατακρημνισμένο δρόμο, πίνοντας αλατισμένο τσάι παράε με τους ντόπιους εθελοντές.

Στο Σοστ τελειώνει το Πακιστάν. Από εκεί ακολουθήσαμε τον έρημο, φθαρμένο ασφαλτόδρομο ανάμεσα σε ένα εκπληκτικό φαράγγι προς τον αυχένα Κούντζεραμπ, το σύνορο με την Κίνα. Αυτή είναι η στέγη του Καράκορουμ, σε υψόμετρο 4.730 μ. Μόνο γίαικ (αγελάδες των Ιμαλαΐων) και άγριοι σκίουροι επιζούν εκεί. Όταν φτάσαμε στον αυχένα, χιόνιζε. Περίεργο συναίσθημα... Να είμαστε ντυμένοι σαν αλπινιστές, όταν πριν από μία εβδομάδα ψινόμασταν στη ζέστη στην ίδια ακριβώς χώρα. Στο συνοριακό φυλάκιο της Κίνας γνωρίζαμε ότι δεν μπορούσαμε να μπουέ. Θα μας κόστιζε μια περιουσία και τρεις μήνες γραφειοκρατίας, για να βγάλουμε άδειες για το αυτοκίνητο. Υποχρεωτικά πήραμε το δρόμο του γυρισμού...

Από το Γκίλγκιτ αποφασίσαμε να κάνουμε ένα μεγάλο κύκλο προς τα σύνορα του Αφγανιστάν και να διασχίσουμε το North West Frontier Province, την πιο επικίνδυνη περιοχή του Πακιστάν. Είχαμε τις αμφιβολίες μας, ωστόσο πήραμε το ρίσκο. Αυτός, εξάλλου, ήταν ο μόνος τρόπος να φτάσουμε στις κοιλάδες των Καλάσα...

Ισπάτια!

«Ισπάτια, μπάγια» («καλημέρα, αδερφέ»), έτσι σε χαιρετούν οι Καλάσα στο δρόμο. Στην Ελλάδα τους θεωρούμε μακρινά αδέρφια μας - και όχι τυχαία. Λένε ότι η φυλή αυτή κατάγεται από τους στρατιώτες του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Μπορεί αυτό να μην έχει αποδειχτεί επιστημονικά, ωστόσο έχει ελάχιστη σημασία, από τη στιγμή που οι ίδιοι αισθάνονται έτσι. Και όχι μόνο αισθάνονται, το δείχνουν κιόλας. Είναι ανοιτόκαρδοι και γλεντζέδες, άντρες και γυναίκες. Πίνουν κρασί, χορεύουν, παντρεύονται από έρωτα και κάνουν λίγα παιδιά, σε αντίθεση με τους μουσουλμάνους. Οι φυσιονομίες τους είναι οικίες σε μας, με φωτεινά χρώματα στο δέρμα, στα μαλλιά και στα μάτια. Όταν μιλάς μαζί τους, είναι σαν να τους γνώριζες από χτες. Απίστευτο το πώς αυτή η φυλή κατάφερε να επιβιώσει μέσα στην καρδιά του Ισλάμ, διατηρώντας τη δική της θρησκεία, τα δικά της έθιμα και γλώσσα. Στη θρησκεία τους κυριαρχούν οι έννοιες του αγνού και του μισρού. Ένας φιλήσυχος λαός περίπου 4.000 ανθρώπων, περικυκλωμένος από ράτσες πολεμιστών, που έκαναν μεγάλες προσπάθειες να τους εξισλαμίσουν. Όμως, αυτοί αντιστέκονται. Σήμερα, 10.000 μουσουλμάνοι συμβιώνουν με τους Καλάσα στις κοιλάδες Μπουμπουρέτ, Ρουμππούρ και Μπιρίρ. Οι Πακιστανοί τους αντιμετωπίζουν ως περίεργα όντα. Θεωρούν εύκολες τις γυναίκες τους, επειδή είναι πραγματικά όμορφες και ανοιτόκαρδες, και ενίοτε εισβάλλουν απρόσκλητοι στα σπίτια τους. Γι' αυτό κάποιοι Καλάσα είναι καχύποπτοι με τους ξένους. Μέχρι να τους πεις ότι είσαι «Γιουνά». Τότε σου ανοίγουν τις πόρτες, για να σε κεράσουν τσάι και αποξηραμένα φρούτα, να σε φιλέψουν κρεμμυδόψωμο και τοπικό μανούρι, να σε κοιμίσουν στα σπίτια τους. Οι Έλληνες, βλέπετε, τους έχουν βοηθήσει όλα αυτά τα χρόνια να μείνουν αυτό που είναι, με πρωτεργάτη το Θανάση Λερούνη, το δημοφιλέστατο στην κοιλάδα ως «Ατανά». Τον συναντήσαμε εκεί και μας φιλοξένησε για τέσσερις ημέρες. Μεγάλος ανθρωπιστής ο δάσκαλος. Ένας μοναχός εναλλακτικού τύπου που έχει αφιερώσει τη ζωή του στους ανθρώπους αυτούς. Τώρα ξέρουμε γιατί. Αν ζήσεις για λίγο στην κοιλάδα των Καλάσα και τους γνωρίσεις, νιώθεις σαν να έχεις βρει το νόημα της ζωής. Μια Σάνγκρι-Λα, έναν επίγειο παράδεισο...

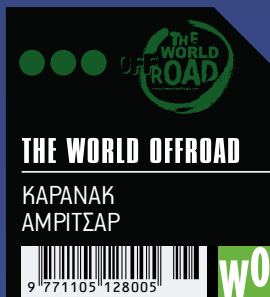
Hellenic Aid στους Καλάσα

Όλα ξεκίνησαν από ένα δάσκαλο, το Θανάση Λερούνη, που επισκέφτηκε για πρώτη φορά του Καλάσα το 1994 και αποφάσισε να αφιερώσει τη ζωή του στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς τους. Ο Θανάσης δημιούργησε ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο, τους Έλληνες Εθελοντές, για την κατασκευή έργων υποδομής στην κοιλάδα Μπουμπουρέτ. Το 1998 ένας τηλεοπτικός μαραθώνιος στην ΕΤ3 έδωσε μεγάλη ώθηση στο έργο των Ελλήνων εθελοντών, και ομοιαστικά έφερε κοντά τους το υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο, μέσω του προγράμματος Hellenic Aid, έχει εξασφαλίσει σημαντικά κονδύλια για τους Καλάσα από το 2001 μέχρι σήμερα. Με ελληνικά χρήματα έχουν φτιαχτεί 24 έργα στην κοιλάδα: σχολεία, κέντρα μπρότσιας, ιατρεία, αρδευτικά συστήματα και ένα πολιτιστικό κέντρο-κόσμημα, το Kalasha Dur. Ο «Ατανάς», όπως τον αποκαλούν οι ντόπιοι, είναι ο φύλακας άγγελος των Καλάσα αλλά και στόχος κάποιων μουσουλμάνων, που δε βλέπουν με καλό μάτι το έργο του.

“Οι φυσιονομίες τους είναι οικίες σε μας. Όταν μιλάς μαζί τους, είναι σαν να τους γνώριζες από χτες.”

Μια χώρα σε αναβρασμό

Από το Τσιτράλ πήραμε μια βαθιά ανάσα και ταξιδέψαμε μέχρι το Πεσάγουαρ, το σταυροδρόμι αυτό με το Αφγανιστάν. Μια επίπονη διαδρομή που μας ανέβασε στο φοβερό και τρομερό πέρασμα Λογουάρι-στα 3.118 μ.- και από εκεί στην κοιλάδα Σουάτ, όπου στρατός και αστυνομία έχουν σπικώσει τα χέρια ψηλά, και την περιοχική ελέγχουν ένοπλοι ισλαμιστές, που κόβουν και ράβδουν σε συνεργασία με Ταλιμπάν που έχουν εκδιωχθεί από το Αφγανιστάν. Όχι απλώς για να κρυφτούν, αλλά και για να αποσταθεροποιούν τη χώρα, που τα τελευταία χρόνια είναι Νο 1 σύμμαχος των Αμερικανών. Εκεί χτυπά η καρδιά της Αλ Κάιντα, και ο φαύλος κύκλος της τρομοκρατίας δε φαίνεται να έχει τέλος στο Πακιστάν. Βρισκόμασταν στο Ισλαμαμπάντ, όταν στα βόρεια του Πεσάγουαρ οι Αμερικανοί έριξαν πυραύλους σε υποτιθέμενο(ς) κρησφύγετο Ταλιμπάν. Δώδεκα οι νεκροί, πιθανόν και κάποιοι αθώοι άνθρωποι ανάμεσά τους. Τη δεύτερη φορά, στο Ισλαμαμπάντ πάλι, γίναμε μάρτυρες της επίθεσης αυτοκτονίας στην πρεσβεία της Δανίας. Η Αλ Κάιντα ανέλαβε την ευθύνη. Όλες οι τρομοκρατικές ενέργειες οργανώνονται στο ΝWFP. Το αποτέλεσμα είναι ο κόσμος να έχει χωριστεί στα δύο. Στο Κοράνι, όμως, δεν υπάρχουν κείμενα μίσους. Η έλλειψη παιδείας και η φτώχεια κρύβονται πίσω από τον τρόμο.

Οι Ταλιμπάν -τους οποίους οι Αμερικανοί εξόπλισαν μετά το 1980 για τον πόλεμο με την πρώην ΕΣΣΔ- λέγεται ότι ελέγχουν και το εμπόριο ναρκωτικών στην περιοχική. Αυτό φέρνει πολλά χρήματα, τόσο στις συμμορίες τους όσο και σ' εκείνους που συνεργάζονται μ' αυτές. Ενόστε με την απειλή όπλων. «Αμόρφωτοι, φτωχοί άνθρωποι, που δεν μπορούν να διαβάσουν καν το Κοράνι, γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης των εξτρεμιστών» μας λέει ένας πρώην στρατιωτικός. «Αν θυσιαστείτε για το Ισλάμ, θα πάτε στον παράδεισο» έτσι τους πείθουν, και ζώνονται με εκρηκτικά, για να θέσουν τέλος στη ζωή τους, παίρνοντας μαζί τους και αθώους. «Αν ήθελε η κυβέρνηση, θα έλυσε το θέμα σε τρεις ημέρες, αλλά δε θέλει» μας λέει ο ίδιος άνθρωπος, που θέλει να κρατήσει την ανωνυμία του. Όσο οι Αμερικανοί αλωνίζουν στην περιοχική, ο κύκλος της τρομοκρατίας δε θα κλείσει ποτέ, αυτό είναι το μόνο σίγουρο...

Όπως καταλαβαίνετε, με όλα αυτά που ακούγαμε, είχαμε μια αγωνία μέχρι να φτάσουμε στο Πεσάγουαρ. Όταν μπήκαμε στον αυτοκινητόδρομο για το Ισλαμαμπάντ, ανασάναμε με ανακούφιση. Ευτυχώς που δεν πιάσαμε τίποτα διασχίζοντας την «άγρια δύση» του Πακιστάν...

Γεύση από Ινδία

Το Λαχόρ είναι μόλις 30 χλμ. από τα σύνορα με την Ινδία. Θα μπορούσε να βρίσκεται, μάλιστα, στην επικράτεια της, αν το 1947 οι Βρετανοί τραβούσαν λίγο πιο δυτικά τη γραμμή που χώρισε τις δύο χώρες, δίνοντας στους μουσουλμάνους της πρώην αποικίας τη δική τους χώρα. Ως αποτέλεσμα, το Λαχόρ είναι η πιο «ινδική» πόλη του Πακιστάν, αλλά και ιστορικό, πολιτιστικό και καλλιτεχνικό κέντρο της χώρας. Εκεί βρίσκεται το πιο ονομαστό τζαμί του Πακιστάν -το Μπιτανσάχι του 17ου αιώνα-, η μεγαλύτερη παλιά αγορά, που χρονολογείται από την εποχή της δυναστείας των Μουγκάλ, και εκεί διατηρείται ζωντανός ο σουφισμός, το κίνημα των μουσικιστών μουσουλμάνων. Ήμασταν τυχεροί και άτυχοι συνάμα που παρακολουθήσαμε την Ασούρα, την ετήσια τελετή αυτοτιμωρίας, σε ένα χωριό έξω από το Λαχόρ. Είδαμε νέους του χωριού να φτάνουν σε έκσταση μαστιγώνοντας τους εαυτούς τους με κοφτερές λειπίδες και πλημμυρίζοντας με αίμα τα πάντα γύρω τους. Παραλίγο να γίνουμε μάρτυρες ενός φονικού με πιστόλι, όταν ξέσπασε καβγάς ανάμεσα στους σουφί και τους λίγους σουνίτες που υπάρχουν στο χωριό. Αυτή είναι η πιο δυνατή εικόνα που μας έμεινε από το Πακιστάν, μια χώρα που -πιστέψτε μας- αδικείται από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης. Ξεχάστε τους εξτρεμιστές. Οι Πακιστανοί είναι από τους πιο εγκάρδιους ανθρώπους που μπορεί να συναντήσετε. Συχνά γίνονται φορτικοί, θέλοντας να σου κάνουν το τραπέζι ή να σε φιλοξενήσουν στο σπίτι τους. Όσο για τη χώρα; Ποια άλλη συνδυάζει έρημο και Ιμαλάια στην ίδια επικράτεια;

Αποχαιρέσαμε το Πακιστάν με νοσταλγία, παρακολουθώντας την εκπληκτική τελετή υποστολής της σημαίας στα σύνορα με την Ινδία, τα μοναδικά που παραμένουν ανοικτά ανάμεσα στις δύο χώρες, εξαιτίας της χρόνιας μεταξύ τους διένεξης στο Κασμίρ. Καθημερινά, λίγο πριν από τη δύση του ήλιου, επίλεκτες μονάδες του πακιστανικού στρατού από τη μία και του ινδικού από την άλλη επιδίδονται σε μια θεατρική παράσταση γεμάτη βήματα της χίννας, βλοσυρά βλέμματα και χειρονομίες που θυμίζουν Monty Python στα καλύτερά τους. Μια ήπιος ολόκληρη -η Ινδία- είναι μπροστά μας..._Α.Τ. >>>>

Μα, πού είναι γυναίκες;

ΤΗΣ ΒΟΥΛΑΣ ΝΕΤΟΥ

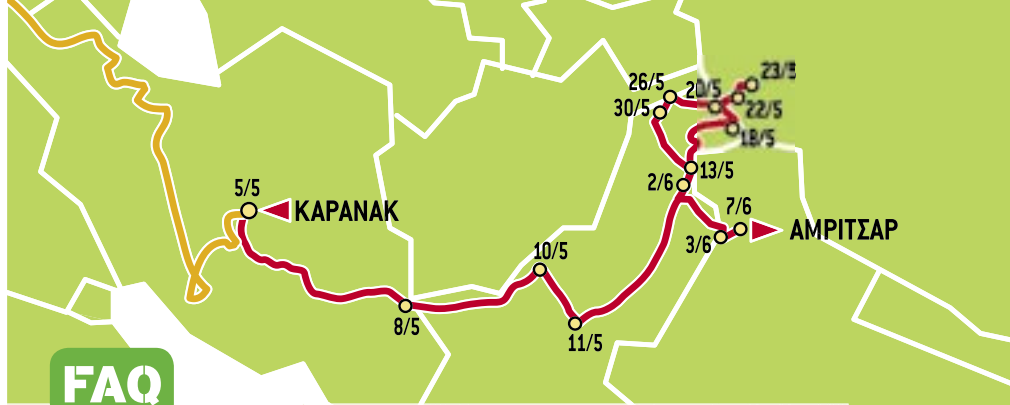
Στην αρχή δεν καταλαβαίνεις τι είναι αυτό που σε ενοχλεί στο Πακιστάν. Στην πορεία συνειδητοποιείς το γιατί και αναρωτιέσαι: «Πού πήγαν οι γυναίκες;». Μάλιστα. Έξω από τις μεγάλες πόλεις, οι ελάχιστες γυναίκες που συναντάς κυκλοφορούν με μπούρκα, που κρύβει μέχρι και τα μάτια τους. Οι άνδρες δουλεύουν, οι άνδρες κάνουν τα ψώνια του σπιτιού, οι άνδρες βγάζουν τα παιδιά να παίξουν. Οι γυναίκες; Τι άλλο, κρατούν το νοικοκυριό, κρυμμένες από τα βλέμματα των ξένων. Ακόμα κι αν κάποιος σας καλέσει στο σπίτι του, το πιο πιθανό είναι τη γυναίκα του να μην τη γνωρίσετε ποτέ. Αφήστε που μπορεί να σας... φάει και τη δική σας, χωρίς να το καταλάβετε. Μόνο στις κοιλάδες των Χούντζα και των Καλάσα δε συμβαίνει αυτό, όπου οι γυναίκες μορφώνονται, δε χρειάζεται να είναι καλυμμένες και δέχονται να τους κάνουν χειραψία.

Η χειρότερη και συνάμα πιο ενδιαφέρουσα εμπειρία για μια ξένη γυναίκα στο Πακιστάν είναι οι «νύχτες σουφι» στο Σαχ Τζαμά, ένα σουφικό ναό του Λαχόρ, όπου κάθε Πέμπτη μαζεύονται οι άνδρες (όχι ότι απαγορεύονται οι γυναίκες), βγάζουν τα παπούτσια τους, αράζουν στα μάρμαρα, πίνουν το χασισάκι τους και ακούνε για ώρες εκπληκτικούς μουσικούς να χτυπούν τα τύμπανα σε ξέφρενο ρυθμό (ο καλύτερος σύγχρονος μουσικός -ο Γκόνγκα Σάιν- είναι κουφός!). Όταν φτάσουν στην απόλυτη νιρβάνα, ρίχνουν και ένα δερβισικό χορό. Όλα αυτά συμβαίνουν σε έναν τραγικά μικρό χώρο, όπου δεν έχεις πού να σταθείς. Φανταστείτε, λοιπόν, αυτόν το ναό χωρίς φώτα, με 300 άνδρες να καπνίζουν χασίς και μια ξένη κοπέλα να στριμώχνεται ανάμεσά τους με όλα τα βλέμματα στραμμένα πάνω της. Το μόνο που έχω να προσθέσω είναι ότι κάθε αρχή και δύσκολη. Τι σημαίνει αυτό; Θα ξαναπήγαινα!

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ DISCOVERY

Ένδειξη χιλιόμετρα: 79.080 χλμ.,
 χλμ. ταξιδιού: 70.080, χλμ. διαδρομής: 5.648,
 ανεφοδιασμοί: 11, λίτρα ντίζελ: 788, λίτρα/100 χλμ.: 13,9

Παρατηρήσεις: Δύσκολος ο μήνας αυτός για το Discovery. Στον κατοράχαλο δρόμο από Γκίλγκιτ προς Τσιτράλ, ξεβιδώθηκε η βίδα του εμπρός αριστερού αμορτισέρ, με αποτέλεσμα να φαγωθεί το αλουμινένιο άνω έδρανο που μας έφτιαξε η Jam Sport. Ύστερα από μια πρόχειρη επισκευή, το αμορτισέρ βιδώθηκε στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο Sigma Motors του Ισλαμαμπάντ. Εκεί έγινε και η αλλαγή λαδιών και φίλτρων. Σε έλεγχο του χειρόφρενου, που δε λειτουργούσε από την Τουρκία, αποδείχτηκε ότι χρειάζεται αντικατάσταση η κεντρική μονάδα ελέγχου. Στα 400 χλμ. αυτοκινητοδρόμου μέχρι το Λαχόρ, ο πίσω αριστερός δίσκος κόντεψε να πάρει φωτιά, εξαιτίας κακής ρύθμισης των σιαγόνων του χειρόφρενου στο συγκεκριμένο συνεργείο. Στη Sigma Motors του Λαχόρ οι σιαγόνες αφαιρέθηκαν, και μας έδωσαν καινούργιες, παραδεχόμενοι το λάθος τους. Επιπλέον, τους ζητήσαμε να ελέγξουν το πεντάλ του συμπλέκτη, που ενίοτε παρουσίαζε ασθενή επαναφορά. Στη διαδικασία εξαέρωσης αποδείχτηκε ότι χρειαζόταν αντικατάσταση το master cylinder του πεντάλ. Ευτυχώς, είχαμε ένα εφεδρικό (μας το είχε στείλει η ΚΕΔΟ στη Νότια Αφρική...), και μας το άλλαξαν. Όχι μόνο δε μας χρέωσαν εργασία, αλλά μας πλήρωσαν και το ανταλλακτικό σε μετρητά, μιας και καλύπτεται από εγγύηση.

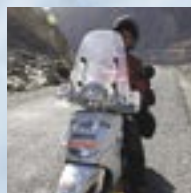
FAQ

ΚΟΣΤΟΣ ΝΤΙΖΕΛ: 50,1 ΡΡ (ΡΟΥΠΙΕΣ), ΚΟΣΤΟΣ ΒΙΖΑΣ ΠΑΚΙΣΤΑΝ: 40 ΕΥΡΩ, ΣΥΝΔΕΣΗ INTERNET/ΩΡΑ: 50 ΡΡ, ΚΑΡΤΑ SIM: 200 ΡΡ, ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΚΟΙΛΑΔΕΣ ΚΑΛΑΣΑ: 200 ΡΡ, ΜΠΟΥΚΑΛΙ ΝΕΡΟ 1,5 ΛΙΤΡΑ: 20 ΡΡ, ΙΣΤΙΜΙΑ: 1 ΕΥΡΩ=107 ΡΡ
 ΠΑΚΙΣΤΑΝ ΕΚΤΑΣΗ: 796.095 Τ.ΧΛΜ. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 163.900.000 (ΟΗΕ, 2007) ΣΥΝΟΡΑ: ΙΡΑΝ, ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ, ΚΙΝΑ, ΙΝΔΙΑ ΤΗΛ. ΚΩΔΙΚΟΣ: +92
 ΩΡΑ: GMT+5 ΓΛΩΣΣΑ: ΟΥΡΝΤΟΥ, ΑΓΓΛΙΚΑ, ΠΑΣΤΟ, ΣΙΝΤΙ, ΠΟΥΝΤΖΑΜΠΙ, ΜΠΑΛΟΤΣΙ ΜΑΣ ΑΡΕΣΣΕ: Η ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
 ΔΕ ΜΑΣ ΑΡΕΣΣΕ: Η ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΑΠΟΣΥΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ: Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΑ ΒΑΛΕΙ ΤΑΞΗ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΜΕ ΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

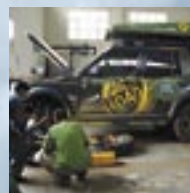
INFO: Πληκτρολογήστε www.theworldoffroad.com για να δείτε πού βρισκόμαστε τώρα!

5/5/2008, ημέρα 322η
Καράβας, 64.432 χλμ.:
 Το μακρό ταξίδι στην έρημο του Σιστάν-Μπαχτοιστάν ξεκινά.
8/5/2008,
Σύνορα Πακιστάν, 65.554 χλμ.:
 Το σύνορα κλείνουν στις 3:30 μ.μ. Διανυκτερεύουμε παρά να τους νταλκέρνδες στο τελωνείο.
10/5/2008,
Κουέτα, 66.205 χλμ.:
 Πούλις στρατός και τεράστια αγορά στην πρωτεύουσα του Μπαχτοιστάν.
11/5/2008,
Τζακομαμπάντ, 66.529 χλμ.:
 Διασχίζουμε με αστυνομική συνοδεία το πέρασμα Μπολάν και διανυκτερεύουμε στο αστυνομικό τμήμα της πόλης.

13/5/2008,
Ισλαμαμπάντ, 67.537 χλμ.:
 Βρίσκουμε άνετο κάμπινγκ στον τομέα 66 με 1 ευρώ τη βραδιά.
18/5/2008,
Νόγκα Παρμπί, 68.078 χλμ.:
 Καλύβα με θέα το «βουνό-δοιοφόνο» στα 3.360 μ.
20/5/2008,
Γκίλγκιτ, 68.164 χλμ.:
 Συνταξιούδουμε με τον Μπόρις Βέλκιν, Κρόττ δημοσιογράφο που έφτασε εδώ με σκούτερ Aprilia!
22/5/2008,
Γκουήμ, 68.333 χλμ.:
 Ο Καράκορμυ κατακρημνίζεται από τα νερά ενός παγετώνα.
23/5/2008,
Πέρασμα Χούντζεραμ, 68.551 χλμ.:
 Το Discovery στα 4.730 μ. υψόμετρο!

26/5/2008,
Κοιλάδα Καλάσα, 69.112 χλμ.:
 Μας φιλοξενούν οι Έλληνες Εθελοντές στο πολιτιστικό κέντρο Kalasha Dur.
30/5/2008,
Ντρος, 69.160 χλμ.:
 Μένουμε χωρίς αμορτισέρ και φιλοξενούμαστε στα γραφεία αυστριακής εταιρείας που σχεδίασε το τούνελ στο πέρασμα Λογουάρι.
2/6/2008,
Ισλαμαμπάντ, 69.574 χλμ.:
 Όσο επισκευάζουμε το αμορτισέρ στη Sigma Motors, γίνεται η επίθεση αυτοκτονίας στην πρεσβεία της Δανίας.
3-6/6/2008,
Λαχόρ, 70.000 χλμ.:
 Παρακοιλούμαστε τις τελευταίες μουσικιστών μουσουημάτων (σουφι) και γνωρίζουμε διάφορους ταξιδιώτες στο Regal Internet Inn, το αγαπημένο κατάλυμα των backpackers.
7/6/2008,
Αμπίτσαρ, 70.080 χλμ.:
 Παιρνουμε δύναμη στο χρυσό ναό των Σιχ και αποφασίζουμε να κινηθούμε προς το Κασμίρ.

